

posl. Prof. JUDr. Helena
Válková, CSC.

**Pozměňovací návrhy ke komplexnímu pozměňovacímu návrhu
obsaženému v usnesení ústavně právního výboru č. 99 - tisku 181/3**

1. V části druhé čl. III se za bod 15 vkládá nový bod 16, který zní:

„16. V § 44a odst. 2 a 3, § 46 odst. 6, § 54 odst. 5 a v § 69a odst. 1 se slova „§ 47 odst. 5“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 6“.“.

Ostatní body přečíslovat.

2. V části druhé čl. III se za nově označený jako bod 17 (dosavadní bod 16) vkládají nové body 18 a 19, které znějí:

„18. V § 46 odst. 8 se slova „§ 47 odst. 6“ nahrazují slovy „§ 47 odst. 7“.

19. V § 47 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Pro účely odstavce 2 písm. d) není provedením exekuce úkon učiněný k zajištění majetku povinného pro účely jeho postižení takovou exekucí.“.

Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 4 až 7.“.

Ostatní body přečíslovat.

Odůvodnění:

Do ustanovení § 47 exekučního řádu se vkládá jako nový odstavec 3 text, který je analogický obsahu ustanovení § 109 odst. 2 věta první insolvenčního zákona (zákon č. 182/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), tj. že provedením exekuce není úkon učiněný k zajištění majetku povinného pro účely jeho postižení (následnou) exekucí. Platná právní úprava obsahuje v ustanovení § 47 odst. 2 exekučního řádu zákazovou normu, že podle exekučního příkazu nelze exekuci

provést (písm. d)) před právní mocí exekučního příkazu. Mezi exekučním řádem a občanským soudním řádem (OSŘ) je vztah zvláštní a obecné právní úpravy, tj. OSŘ se použije subsidiárně. Zmíněná zákazová norma v OSŘ obsažena není, naopak platí (pro účely srážek ze mzdy) podle jeho ustanovení § 282 odst. 1 pravidlo, že v nařízení výkonu rozhodnutí přikáže soud plátcům mzdy, aby potom, kdy mu bude nařízení výkonu doručeno, prováděl ze mzdy povinného stanovené srážky a nevyplácel sražené částky povinnému (zadržel je, tedy deponoval). Již tento zásah do mzdy a deponování sražených částek, je tak provedení výkonu rozhodnutí. Zákon dále stanoví v § 283, že jakmile nabude nařízení výkonu rozhodnutí právní moci, vyrozumí soud o tom plátce mzdy, který je pak povinen vyplácet oprávněnému částky sražené ze mzdy povinného.

Soudní exekutoři v současnosti prosazují názor, který uplatňují vůči plátcům mzdy i pod pohrůžkou pořádkové pokuty, že jakmile jim je doručen exekuční příkaz, který není v právní moci, musí srážky začít provádět a sražené částky zatím deponovat. Podle tohoto názoru je totiž provedením exekuce až poukázání sražených částek soudnímu exekutorovi poté, co oznámil plátcům mzdy, že exekuční příkaz nabyl právní moci. Pro tento názor ale není v zákoně opora. Jelikož jde o veřejnoprávní normu, není možné pro stanovení povinností třetích subjektů (plátců mzdy – zaměstnavatelů) používat extenzivní výklad zákona.

Přitom nic nebrání tomu, aby byl zákon upraven tak, aby s možností srážení na základě nepravomocného exekučního příkazu zákon výslovně počítal obdobně, jak to učinilo již zmíněné ustanovení insolvenčního zákona. Výslovná právní úprava je nezbytná pro právní jistotu zaměstnavatelů jako plátců mzdy, a to i z hlediska respektování principů právního státu.

**Platné znění vybraných částí zákona č. 120/2001 Sb., o soudních
exekutorech
a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů,
ve znění pozdějších právních předpisů, s vyznačením navrhovaných
změn a doplnění**

§ 44a

(1) Nerozhodl-li exekutor podle § 44 odst. 4 jinak, nesmí povinný po doručení vyrozumění nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku. Právní jednání, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatné. Právní jednání se však považuje za platné, pokud námitku neplatnosti nevznese exekutor, oprávněný, nebo přihlášený věřitel, aby zajistili uspokojení vymáhané pohledávky. Právní účinky vznesení námitky neplatnosti nastávají od účinnosti právního jednání, dojde-li exekuční příkaz nebo jiný projev vůle exekutora, oprávněného, nebo přihlášeného

věřitele všem účastníkům právního jednání, k němuž exekutor, oprávněný nebo přihlášený věřitel vznesl námitku neplatnosti.

(2) Složí-li povinný u exekutora částku ve výši vymáhané pohledávky, nákladů exekuce a nákladů oprávněného, exekutor na návrh povinného zruší rozhodnutím zákaz podle odstavce 1 a podle ~~§ 47 odst. 5~~ **§ 47 odst. 6**. Exekutor vydá rozhodnutí podle věty první do 7 dnů ode dne, v němž mu byl doručen návrh povinného, a neprodleně ho zašle účastníkům řízení a dalším osobám, jimž byly v rámci exekuce doručeny exekuční příkazy podle § 49 odst. 7. Proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný.

(3) Na návrh povinného může exekutor rozhodnout o tom, že se zákaz podle odstavce 1 a podle ~~§ 47 odst. 5~~ **§ 47 odst. 6** nevztahuje na majetek, který povinný uvedl v návrhu, jestliže povinný zároveň doloží, že jeho zbývající majetek zjevně a nepochybně postačuje k uhrazení vymáhané pohledávky včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce.

(4) S písemným souhlasem exekutora, oprávněného a všech přihlášených věřitelů může povinný k úhradě vymáhané pohledávky, jejího příslušenství, nákladů exekuce či nákladů oprávněného zpeněžit majetek nebo jednotlivé součásti majetku, nejsou-li postiženy jinou exekucí^{16a)}, nejméně však za obvyklou cenu zjištěnou na základě znaleckého posudku splatnou při podpisu smlouvy k rukám exekutora.

(5) Odstavec 1 se nepoužije, je-li povinným stát nebo územní samosprávný celek.

§ 46

(1) Exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem.

(2) Exekutor činí i bez návrhu úkony směřující k provedení exekuce. Exekutor vede exekuci až do vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení jiné vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; tím bude exekuce provedena. Úkony a rozhodnutí exekutora a exekučního soudu jsou evidovány v exekučním spise, který vede exekutor v listinné nebo v elektronické podobě.

(3) Exekutor je povinen vést exekuce v pořadí, v jakém mu byly doručeny exekuční návrhy.

(4) Peněžité plnění na vymáhanou povinnost se hradí exekutorovi nebo oprávněnému. Nedohodnou-li se exekutor a oprávněný jinak, exekutor po uplynutí lhůty podle odstavce 6 zajistí po odpočtu nákladů exekuce výplatu celé vymožené pohledávky oprávněnému do 30 dnů od doby, kdy peněžité plnění obdržel. Vymožené částečné plnění exekutor vyplatí oprávněnému, nedohodl-li se s ním jinak, ve stejné lhůtě v případě, kdy toto nevyplacené částečné plnění

převyšuje částku 1 000 Kč. Za vymožené plnění se považuje plnění získané provedením exekuce některým ze způsobů podle § 59 odst. 1, provedením exekuce podle odstavce 6 nebo hrazené na vymáhanou povinnost od uplynutí lhůty podle odstavce 6 a vydání exekučního příkazu do provedení exekuce podle tohoto exekučního příkazu.

(5) Exekutor je povinen vymožené peněžité plnění vést odděleně od vlastních prostředků na zvláštním účtu³¹⁾ u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice. Exekutor oznámí bez zbytečného odkladu ministerstvu a Komoře číslo tohoto účtu a peněžní ústav, u kterého je veden.

(6) Exekutor zašle povinnému společně s vyrozuměním výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, v níž vyčíslí vymáhaný nárok a zálohu na snížené náklady exekuce^{16b)} a náklady oprávněného. Zároveň povinného poučí, že splní-li ve lhůtě 30 dnů od doručení této výzvy vymáhaný nárok a uhradí zálohu, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Právní mocí příkazu k úhradě nákladů exekuce bude exekuce provedena. Splněním vymáhaného nároku a uhrazením zálohy zaniká zákaz podle § 44a odst. 1 a podle ~~§ 47 odst. 5~~ **§ 47 odst. 6**. Jinak exekutor provede exekuci.

(7) Je-li exekuční řízení podle zvláštního právního předpisu přerušeno^{16c)} nebo zvláštní právní předpis stanoví, že exekuci nelze provést^{16d)}, exekutor nečiní žádné úkony, jimiž se provádí exekuce, pokud zákon nestanoví jinak. Insolvenčnímu správci nebo v rámci likvidace dědictví do likvidační podstaty exekutor vydá vymožené plnění bezodkladně po právní moci usnesení, kterým rozhodne po odpočtu nákladů exekuce o vydání vymoženého plnění insolvenčnímu správci nebo do likvidační podstaty.

(8) Po skončení exekuce podle odstavců 2 a 6 a § 55 zašle exekutor oznámení o skončení exekuce všem orgánům a osobám, které ve svých evidencích (seznamech) vedou poznámku o probíhající exekuci anebo kterým byla v exekuci uložena nějaká povinnost; oznámení není rozhodnutím. V oznámení označí také exekuční příkazy, jejichž účinky skončením exekuce podle ~~§ 47 odst. 6~~ **§ 47 odst. 7** zanikly. Na žádost zašle toto oznámení neprodleně rovněž účastníkům řízení. Oznámení o skončení exekuce, která byla vedena zřízením exekutorského zástavního práva, podle odstavců 2 a 6, případně § 55, obsahuje rovněž potvrzení, že zajištěný dluh zanikl a že tudíž zaniklo i exekutorské zástavní právo.

Exekuční příkaz **§ 47**

(1) Exekutor poté, co byla exekuce zapsána do rejstříku zahájených exekucí, posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena, a vydá nebo zruší exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v tomto zákoně. Exekutor je povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob

exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše dluhů povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění dluhů povinného dosaženo.

(2) Exekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu. Podle exekučního příkazu nelze exekuci provést před

- a) uplynutím lhůty podle § 46 odst. 6,
- b) právní mocí rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce, pokud byl podán ve lhůtě podle písmene a),
- c) zápisem doložky provedení exekuce do rejstříku zahájených exekucí podle § 35b odst. 1 písm. h),
- d) právní mocí exekučního příkazu.

(3) Pro účely odstavce 2 písm. d) není provedením exekuce úkon učiněný k zajištění majetku povinného pro účely jeho postižení takovou exekucí.

(4) ~~(3)~~ Exekuci na majetek povinného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění vydané v trestním řízení, lze provést jen po předchozím souhlasu příslušného orgánu činného v trestním řízení.

(5) ~~(4)~~ Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

(6) ~~(5)~~ Majetek, který je postižen exekučním příkazem, nesmí povinný převést na jiného, zatížit ho nebo s ním jinak nakládat. Právní jednání, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatné.

(7) ~~(6)~~ Provedením exekuce a zastavením exekuce zanikají účinky všech vydaných exekučních příkazů.

§ 54

Odklad exekuce

(1) Návrh na odklad exekuce se podává u exekutora, který vede exekuci. Návrh na odklad exekuce, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý nebo ke kterému nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzení obsažených v návrhu, exekutor odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze o návrhu věcně rozhodnout. Ustanovení § 43 občanského soudního řádu se nepoužije.

(2) Do vydání rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce exekutor nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce, nejde-li o návrh, který je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva. Věta první se nepoužije, uplatní-li účastník v návrhu na odklad stejné okolnosti, o nichž již bylo rozhodnuto.

(3) Odloží-li exekutor nebo exekuční soud exekuci na návrh povinného podle § 266 odst. 1 občanského soudního řádu, potom exekutor nebo exekuční soud uvede dobu, na kterou exekuci odkládá; po tuto dobu exekutor nečiní žádné

úkony směřující k provedení exekuce. Po uplynutí doby odkladu exekutor i bez návrhu pokračuje v provedení exekuce.

(4) Je-li odložena vykonatelnost exekučního titulu, exekutor nebo exekuční soud odloží provedení exekuce do doby pravomocného skončení řízení, ve kterém soud rozhoduje o odložení vykonatelnosti exekučního titulu.

(5) Je-li u exekutora složena jistota ve výši vymáhané pohledávky, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, exekutor nebo exekuční soud na návrh povinného odloží provedení exekuce do právní moci rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce podaném povinným a rozhodne o tom, že povinný není vázán zákazem uvedeným v § 44a odst. 1 a v ~~§ 47 odst. 5~~ **§ 47 odst. 6** ode dne vydání rozhodnutí o odkladu. Nedojde-li k zastavení exekuce, použije se jistota na úhradu vymáhané pohledávky, nákladů oprávněného a nákladů exekuce; jinak se vrátí složiteli jistoty.

(6) I bez návrhu může exekuční soud nebo exekutor odložit provedení exekuce, lze-li očekávat, že exekuce bude zastavena.

(7) Nevyhoví-li exekutor návrhu na odklad exekuce do 7 dnů, postoupí jej společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu, který o něm rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů.

Zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech

(1) Je-li to účelné, může exekutor na nemovitých věcech povinného zřídit k zajištění vymáhané pohledávky a nákladů oprávněného exekutorské zástavní právo. Ustanovení ~~§ 47 odst. 5~~ **§ 47 odst. 6** se nepoužije.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitých věcech.

(3) Exekutorské zástavní právo k nemovité věci, která je předmětem evidence v katastru nemovitostí, vzniká doručením exekučního příkazu o zřízení exekutorského zástavního práva příslušnému katastrálnímu úřadu. Exekutorské zástavní právo k nemovité věci, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí, vzniká právní mocí exekučního příkazu.

(4) Pro pořadí exekutorského zástavního práva k nemovité věci je rozhodující den jeho vzniku; vzniklo-li několik exekutorských zástavních práv ve stejný den, mají zástavní práva stejné pořadí. Bylo-li však pro vymáhanou pohledávku již dříve zřízeno zákonné nebo smluvní zástavní právo, řídí se pořadí exekutorského zástavního práva pořadím tohoto zástavního práva. Jde-li o pohledávku náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo pohledávku z bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, byla-li nemovitá věc zajištěna v trestním řízení o tomto trestném činu a byl-li exekuční návrh podán v době, kdy zajištění podle trestního řádu trvá, je pro pořadí exekutorského zástavního práva rozhodující den právní moci rozhodnutí o zajištění nemovité věci podle trestního řádu.

(5) Exekutorské zástavní právo zaniká rovněž právní mocí rozhodnutí, kterým soudní exekutor ruší exekuční příkaz, kterým zřídil exekutorské zástavní právo. Nezaniklo-li exekutorské zástavní právo dříve jiným způsobem, zaniká skončením exekuce.